

OPPKJØPSENTRALEN AS
Postboks 22 Vallermýrene
3996 Porsgrunn

Saksbehandler:
Elisabeth Hammerli

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Oppkjøpsentralen AS Kontrollnummer: 2023.102.I.SFVT

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Christopher Jansen

Fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark:
Elisabeth Hammerli

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Vestfold og Telemark:*
Marte Bruu Tanum

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Oppkjøpsentralen AS den 30.11.2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark avdekket 5 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten hadde mangler ved dimensjonering og oppfølging av oljeutskiller
- Virksomheten hadde mangler ved internkontroll knyttet til ytre miljø
- Virksomheten hadde mangler ved håndtering av farlig avfall
- Virksomheten hadde stablet usanerte kasserte kjøretøy
- Virksomheten hadde satt opp container for å samle opp avfall utenfor eget anleggsområde

Anmerkninger:

- Det ble ikke gitt anmerkninger under inspeksjonen

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

7. desember 2023	Elisabeth Hammerli	Siv Hege Wang Grøvo
dato	kontrollør	fagsjef

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Kopi av rapporten sendes til:

- Porsgrunn kommune
- Miljødirektoratet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: OPPKJØPSENTRALEN AS	
Organisasjonsnr.: 980115771	Eies av: 980428907
Bransjenr. (NACE-kode): 49.410 - Godstransport på vei	

Kontrollert enhet

Navn: Oppkjøpsentralen AS	Anleggsnr.: 3806.0122.01
Kommune: Porsgrunn	Fylke: Vestfold og Telemark
Anleggsaktivitet: Kasserte kjøretøy	
Tillatelse gitt: 17. oktober 2022	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Oppkjøpsentralen AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Oppkjøpsentralen AS innen 4. mars 2024 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfvtpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark v/Elisabeth Hammerli.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 22. desember 2023. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Oppkjøpsentralen AS bli ilagt et gebyr på kr 22 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Dere kan klage på gebyrsatsen **innen tre uker** etter at melding om vedtaket er mottatt. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Hvis vi ikke gir medhold i klagen, vil vi sende den til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse. Klage på gebyrsats gir ikke utsatt iverksetting av vedtaket. Dere må derfor betale gebyret, og dersom klagen blir gitt medhold, vil restbeløpet bli tilbakebetalt.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten hadde mangler ved dimensjonering og oppfølging av oljeutskiller.

Avvik fra:

Avfallsforskriften § 4-7, vedlegg 1, Tekniske minimumskrav til behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy.

Tillatelsen pkt. 3.1, Utslippsbegrensninger og 3.1.1 Utslippsreducerende tiltak.

Forurensningsforskriften § 15-7 *Utslipp*.

Kommentarer:

I avfallsforskriften § 4-7, vedlegg 1, pkt. 1 er det stilt krav til at områder for lagring (inkludert midlertidig) av kasserte kjøretøy før behandling skal være utstyrt med fast, ugjennomtrengelig dekke på passende areal, med oppsamlingsløsning eller sandfang og oljeutskiller.

I tillatelsen pkt. 3.1, Utslippsbegrensninger, er det stilt krav til at oljeinnholdet i ufortynnet avløpsvann fra oljeutskiller ikke skal overstige 10 mg/l.

I pkt. 3.1.1 står det blant annet at eventuelt oljeholdig avløpsvann fra vaskeplasser, verksteder eller lignende areal skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende rensenhet slik at utslippsgrenser fastsatt i pkt. 3. 1 overholdes.

Forurensningsforskriften § 15-7, *Utslipp*, stiller krav til at oljeholdig avløpsvann før utslipp skal passere sandfang eller lignende rensinnretning dimensjonert for maksimal reell vannbelastning.

1. Virksomheten kunne ikke dokumentere at oljeutskilleren er dimensjonert for området som drenerer til den og vannmengden som renner gjennom.

Oljeutskilleren ble installert for mange år siden, og virksomheten kunne ikke dokumentere beregning av dimensjonering av denne. Det ble opplyst at da oljeutskilleren ble installert skulle den bare håndtere oljeholdig avløpsvann fra verkstedbygningen. I ettertid har virksomheten etablert et stort betongdekket område utendørs, og koblet dette området til den eksisterende oljeutskilleren, uten å undersøke om oljeutskilleren er dimensjonert for dette.

For at oljeutskilleren skal fungere etter hensikten, og avløpsvannet skal få tilstrekkelig oppholdstid i utskilleren, er det viktig at den er dimensjonert til å håndtere vannmengden både fra verkstedhallen og uteområdet som drenerer til den.

2. Virksomheten har tatt prøver av utløpsvann fra oljeutskilleren, og har avtale om prøvetaking 2 ganger per år. Prøveresultat som ble fremvist under tilsynet viste oljeinnhold på over 50 mg/l THC. Utslippsgrensen som er satt i tillatelsen ligger på 10 mg/l THC.

Det ble opplyst under tilsynet at prøveresultatene som er sendt fra laboratoriet via firmaet som tar ut prøver og gjennomfører service, er vanskelig å forstå. Virksomheten har ikke forsøkt å finne ut av om prøvesvarene ligger innenfor grenseverdien i tillatelsen, og har ikke gjennomført tiltak for å få ned oljeinnholdet i avløpsvannet.

3. Virksomheten vasker noen egne lastebiler på eget område, på betongplate som er tilkoblet oljeutskiller, men vet ikke om vaske- og avfettingsproduktene som brukes er tilpasset bruk av oljeutskiller. Det ble opplyst at virksomheten har inngått avtale om bruk av vaskeplass ved en annen bedrift, men at noe vask likevel blir foretatt på eget anlegg.

Vaske- og avfettingsmidler kan være emulgerende, slik at olje kan løses opp og blande seg i avløpsvannet, og dermed følge med ut til avløpsnett i stedet for å flyte opp og bli samlet i oljeutskilleren.

Avvik 2

Virksomheten hadde mangler ved internkontroll knyttet til ytre miljø.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, 1. ledd og § 5, 2. ledd pkt. 6 og 7
Tillatelsen pkt. 2.7, 9.3 og 13.1

Kommentarer:

a) Virksomheten kunne ikke dokumentere at det er gjennomført systematiske miljørisikovurderinger.

I internkontrollforskriften § 5, 2. ledd pkt. 6 er det stilt krav til at virksomheter skal kartlegge farer og problemer, og på grunnlag av det vurdere risiko og utarbeide planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. I tillatelsen pkt. 13.1 er det blant annet stilt krav til at bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse.

Det er viktig å vurdere hvilke mulige hendelser i virksomheten som kan føre til forurensning av ytre miljø, som f.eks. utslipp av farlig avfall eller farlige produkter/væsker, akutt forurensning, forurensning av grunn eller vannmiljø, avfall på avveie, brann og andre hendelser. Dersom det blir aktuelt å ta imot høyenergibatterier er det viktig at brann i slike batterier blir risikovurdert, da en slik hendelse kan få store følger for både ytre miljø og for arbeidstakerne.

Miljørisikoanalysen må inkludere hvilke akseptkriterier som avgjør hva som er akseptabel risiko og hvilke hendelser som krever risikoreduserende tiltak.

b) Virksomheten har flere skriftlige internkontrollrutiner, men hadde likevel noen mangler.

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd pkt. 7 stiller krav til at virksomheter skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i lov, forskrift og tillatelse. Rutiner skal være skriftlige.

Internkontrollrutiner skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse, jf. internkontrollforskriften § 5, 1. ledd.

Virksomheten bruker en journal med oppstilling av fraksjoner som skal fjernes ved miljøsanering, og det foreligger skriftlige rutiner blant annet for mottakskontroll av kasserte kjøretøy, og for miljøsanering av disse. Ikke alle rutinene som foreligger er tilpasset de lokale forholdene ved det aktuelle anlegget.

Rutine for miljøsanering og for mottakskontroll bør beskrive krav hentet fra tillatelsen, slik som antall kasserte kjøretøy virksomheten har lov til å ta imot, hvor lenge de kan lagres før og etter sanering, frist for fjerning av miljøfarlige væsker og andre komponenter, krav til fast dekke osv.

Virksomheten kunne ikke fremvise skriftlige rutiner for:

- Drift og vedlikehold av oljeutskiller
- Håndtering av farlig avfall
- Håndtering av f-gass (fluorholdige klimagasser)
- Avviksbehandling

Drift og vedlikehold av oljeutskiller inkludert journal for dette.

Virksomheten må ha en skriftlig rutine for hvordan sandfang og oljeutskiller skal driftes og vedlikeholdes, inkludert kontroll av nivå i utskilleren, prøvetaking og grenseverdi for oljeinnhold. I tillatelsen pkt. 9.3 stilles det krav til at virksomheten skal føre journal for tømming og vedlikehold av oljeutskiller.

Håndtering av farlig avfall.

Prosedyre for miljøsanering beskriver noen forhold knyttet til håndtering av farlig avfall, men det var noen mangler ved beskrivelsen.

En rutine for farlig avfall bør inneholde en oppstilling av hvilke typer farlig avfall som oppstår og hvordan de skal sorteres, merkes, lagres, leveres årlig og deklarerer.

Håndtering av f-gass

Prosedyre for miljøsanering beskriver at f-gass skal tappes fra kjøretøy, og at dette kun skal utføres av personell med opplæringsbevis. Den manglet beskrivelse av at det ved videresalg av gass må kunne dokumenteres at de som kjøper gassen minst har godkjent opplæringsbevis. Lagring, levering, deklarerer og ev. salg bør beskrives.

Avviksbehandling

Virksomheten har et avviksskjema, og et system for behandling av avvik, men hadde ikke en rutine som beskriver hva som skal meldes som avvik, hvordan avvikssystemet skal brukes, og hvem som skal registrere og behandle avvik. Det ble opplyst at avvikssystemet ikke brukes. Avvik skal meldes og behandles, også avvik knyttet til ytre miljø. Det er viktig å få registrert avvik, og spesielt å finne årsak til avvik og gjøre tiltak for å hindre gjentakelse.

Avvik 3

Virksomheten hadde stablet usanerte kasserte kjøretøy.

Avvik fra:

Avfallsforskriften vedlegg 1, Tekniske minimumskrav til behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy, jf. § 4-7, pkt. 5.

Tillatelsen pkt. 9.3.

Kommentarer:

Tillatelsen pkt. 9.3, 3. ledd stiller krav til at usanerte kasserte kjøretøy som inneholder farlige væsker skal oppbevares på en slik måte at det i størst mulig grad unngås skader på komponenter som inneholder væske, jf. avfallsforskriften vedlegg 1, pkt. 5.

Under tilsynet sto to usanerte biler oppå andre usanerte biler. De sto på betongplate knyttet til oljeutskiller, og virksomheten fortalte at de var stablet fordi det nettopp var kommet inn en kassert lastebil som tok opp mye plass.

Virksomheten bør ikke løfte og plassere usanerte kjøretøy oppå hverandre, men få sanert og viderelevert noen av bilene som har kommet inn slik at det er plass til nye kjøretøy, eventuelt lage plass til flere usanerte kjøretøy innenfor rammen satt i tillatelsen.

Avvik 4

Virksomheten hadde mangler ved håndtering av farlig avfall.

Avvik fra:

Avfallsforskriften § 11-5. *Forsvarlig oppbevaring mv. av farlig avfall* og § 11-12. *Virksomhetenes deklarasjonsplikt om avfallsets innhold*

Kommentarer:

Forsvarlig oppbevaring

I avfallsforskriften § 11-5 er det stilt krav til at farlig avfall ikke skal blandes sammen med annet avfall, og at ulike typer farlig avfall ikke skal blandes sammen dersom det kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Det er derfor viktig at alle beholdere for farlig avfall merkes tydelig med innhold, og at det settes opp beholdere for hver type farlig avfall som oppstår i virksomheten.

Virksomheten hadde ikke merket alle beholdere med farlig avfall.

I Miljøcontaineren sto det to fat med frostvæske og en IBC for spillolje som ikke var merket med innhold. Inne ved saneringsplassen var det satt opp flere merkede beholdere for farlig avfall, men ett fat var ikke merket med innhold, og i dette var brukte spraybokser kastet sammen med forskjellige typer ikke-farlig avfall.

Det var satt opp et fat for brukte oljefilter, og her var det kastet oljefilter med og uten metallkappe. Innsatsfilter (pappfilter) har et annet avfallsstoffnummer og en annen EAL-kode enn oljefilter med metall, og skal i utgangspunktet sorteres og leveres for seg.

Det var satt opp et fat merket med oljefiller, og bak saneringsplassen var det satt opp en beholder for brukte absorbenter (strø). Vi minner om at absorbenter i form av strø som brukes til oppsamling av oljesøl også er farlig avfall, og har samme avfallsstoffnummer og EAL-kode som oljefiller.

Deklarering

I avfallsforskriften § 11-12 er det stilt krav til at virksomhet som leverer farlig avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallsets opprinnelse, innhold og egenskaper, og at virksomheten som leverer avfallet skal fylle ut deklareringskjema.

Virksomheten har deklartert farlig avfall som er hentet hos andre bedrifter på eget virksomhetsnummer.

Oppkjøpsentralen AS driver med utleie av avfallscontainere både til private og bedrifter. Det ble opplyst at noen ganger blir farlig avfall fra bedrifter deklartert på Oppkjøpsentralen fordi bedriftene som har leid container ikke vil eller klarer å deklare selv, og ikke vil gi Oppkjøpsentralen fullmakt til å deklare for dem. Virksomheten opplyser at de sender dokumentasjon til bedriftene om hva som er levert og deklartert av farlig avfall.

Farlig avfall skal deklarerer på virksomheten det oppstår hos, og skal leveres fra. Oppkjøpsentralen kan ikke deklare farlig avfall fra andre virksomheter på eget virksomhetsnummer. Hvordan deklarerer skal foregå bør avklares før utleie av containere til virksomheter, slik at det blir tid og anledning til å eventuelt gi fullmakt til deklarerer.

Avvik 5

Virksomheten hadde satt opp container for å samle opp avfall utenfor eget anleggsområde.

Avvik fra:

Forurensningsloven § 30. *Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v., siste ledd.*
Tillatelsen pkt. 1, 1.1 og 1.2.

Kommentarer:

I forurensningsloven § 30. *Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v., siste ledd*, står det at uten kommunens samtykke må ingen samle inn husholdningsavfall.

I tillatelsen pkt. 1 er det gitt rammer for hva Oppkjøpsentralen AS har tillatelse til. Blant annet står det at mottak av annet farlig avfall utover det som følger kjøretøyene og det som er listet opp i tabell 1.1, ikke er tillatt.

I pkt. 1.2 står det at transport av avfall til og fra anlegget kun skal foregå når anlegget er bemannet, for å sikre kontroll av alt avfall som lastes og losses.

Under tilsynet sto det en container fylt opp med forskjellig avfall utenfor virksomhetens område, like ved en av portene. Ved siden av containeren sto det i tillegg 2 fulle, mindre kanner merket motorolje rett på bakken.

Virksomheten forteller at de har opplevd at folk setter fra seg avfall utenfor porten, langs kommunal vei, og at kommunen ikke har tatt tak i dette. De har derfor selv satt opp en container slik at de som kommer dit for å bli kvitt avfall kan legge avfallet i containeren i stedet for rett på bakken i grøfta.

Virksomheten har ikke tillatelse til innsamling av husholdningsavfall, og kan ikke ta imot fraksjoner av næringsavfall og farlig avfall utover rammene i tillatelsen. Det er heller ikke anledning til å ta imot avfall utenfor eget område, og utenom åpningstidene. Verken husholdninger eller næringsdrivende skal kunne levere avfall uten at virksomheten har mulighet for mottakskontroll av avfallet.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Andre forhold

Virksomheten tapper kasserte kjøretøy for fluorholdige klimagasser (f-gass) og oppbevarer den i gassbeholder inne ved saneringsplassen, men har ikke opplæringsbevis for håndtering av f-gass.

Produktforskriften § 6a-1 jf. forordning (EU) nr. 517/2014 artikkel 8 nr. 3 tredje ledd stiller krav til at personell som utfører service på f-gass i personbiler og varebiler under 3,5 tonn skal ha opplæringsbevis.

Beviset skal være i samsvar med artikkel 10 nr. 2 i f-gassforordningen.

Virksomheten har ikke levert eller solgt f-gass ennå, men sier at de sannsynligvis skal selge gassen. Vi minner om at ved videresalg må virksomheten kunne dokumentere at de som kjøper den har tilstrekkelige kvalifikasjoner for håndtering (minst opplæringsbevis). Ved levering til godkjent avfallsmottak skal f-gassen deklarerer. Det er også mulig å levere via returordning (Returgass).

Det er Miljødirektoratet som er myndighet for kontroll av regelverket knyttet til håndtering av f-gass, og inspeksjonsrapporten vil derfor bli sendt som kopi til dem.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Prosedyre for miljøsanering av kasserte fossilt drivstoff kjøretøy
- Sjekkliste miljøsanering - vrakmelding
- Prosedyre for mottak av kasserte kjøretøy
- Analyserapport ALS (oljeutskiller)
- Avviksrapport (avviksskjema)